

**Cristian Alexa
Dragoș Ioniță**

**Sorina Ciucă
Mirela Șova**

RELIGIE

CULTUL ORTODOX

**MANUAL PENTRU
CLASA A VI-A**

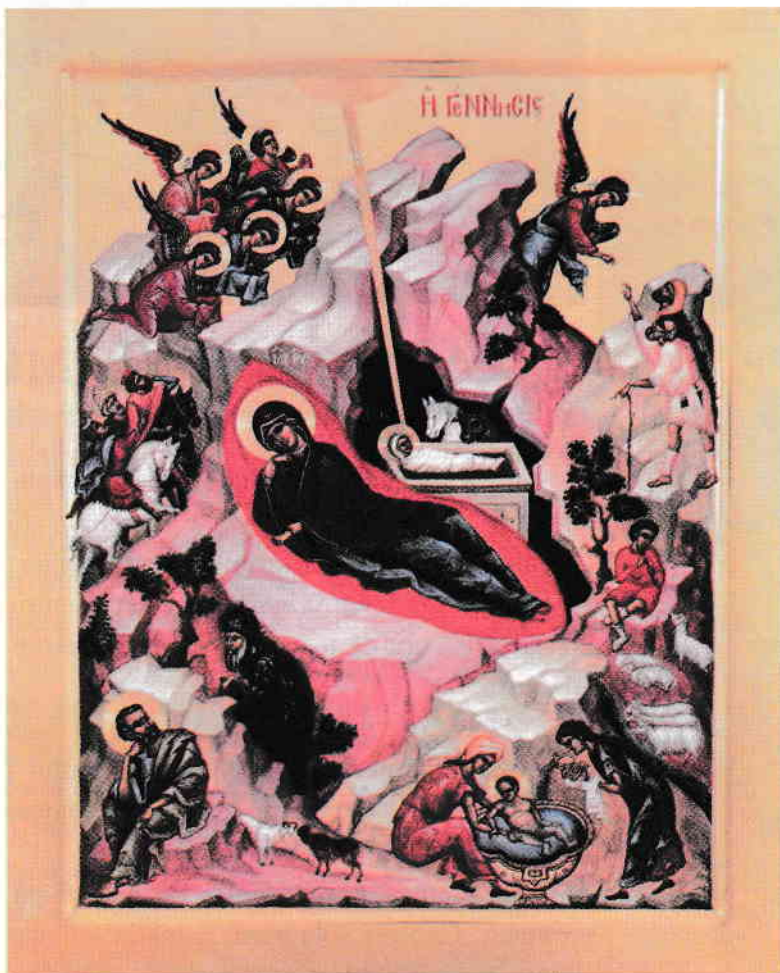

EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ S.A.

Ghid de utilizare a manualului	6
Competențele generale și competențele specifice	8
Recapitulare clasa a V-a	9
Capitolul I – Dumnezeu Se face cunoscut omului	11
Țara Sfântă în vremea Mântuitorului Hristos	12
Nașterea și copilăria lui Iisus Hristos	16
Botezul Domnului	20
Iisus Hristos, Învățătorul lumii	24
Iisus Hristos, Mântuitorul lumii	28
Înălțarea Domnului Iisus Hristos	32
Recapitulare	36
Evaluare	38
Capitolul al II-lea – Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului	39
Mărturii despre ajutorul primit de la Dumnezeu	40
Recunoștința pentru binele primit	44
Efortul pentru schimbarea vieții	48
Mărturisirea credinței în Iisus Hristos	52
Recapitulare	56
Evaluare	58
Capitolul al III-lea – Viața creștinului împreună cu semenii	59
Rugăciunea, temei și putere a vieții creștine	60
Rugăciunea „Tatăl nostru”	64
Iertarea, semn al bunătății sufletești	68
Milostenia, manifestare a iubirii față de semenii	72
Recapitulare	76
Evaluare	78
Capitolul al IV-lea – Viața comunității și sărbătorile creștine	79
Tradiții de Crăciun; tradiții de Paști	80
Pelerinaje și procesiuni creștine	84
Recapitulare	88
Evaluare	90
Recapitulare finală	91
Evaluare finală	93
Rugăciunile elevului	95

I. Dumnezeu Se face cunoscut omului

Nașterea Domnului

1. Țara Sfântă în vremea Mântuitorului Hristos
2. Nașterea și copilăria lui Iisus Hristos
3. Botezul Domnului
4. Iisus Hristos, Învățătorul lumii
5. Iisus Hristos, Mântuitorul lumii
6. Înălțarea Domnului Iisus Hristos

Recapitulare

Evaluare

„Și tu, Betleeme Efrata,
deși ești mic între mîile lui
Iuda, din tine va ieși
Stăpînitor peste Israel, iar
obârșia Lui este dintru
început, din zilele veșniciei.
(...) Și El Însuși va fi pacea
noastră!”

Miheia 5,1-4

Țara Sfântă în vremea Mântuitorului Hristos

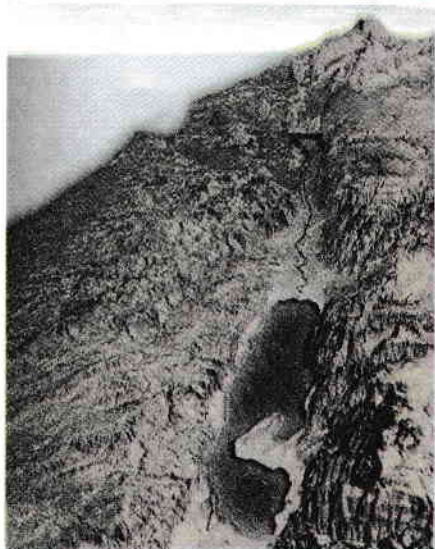
Țara Sfântă este cunoscută în Sfânta Scriptură cu diferite denumiri precum *Canaan* sau *Pământul Făgăduinței*. Situată în Orientul Apropiat, teritoriul ei corespunde astăzi statului Israel. Denumirea de *Țara Sfântă* a fost dată pentru că acest teritoriu este considerat sacru de toate religiile monoteiste: creștinism, iudaism și islamism.

Aici au locuit **persoane sfinte** și s-au petrecut **evenimente importante**, în perioada Vechiului și Noului Testament. Mântuitorul Hristos este Cel Care a marcat pentru totdeauna istoria acestei țări, fiind născut în mijlocul poporului evreu.

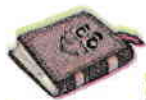
În vremea Mântuitorului, Țara Sfântă era împărțită în trei provincii: Galileea – la nord, Samaria – în centru și Iudeea – la sud, situate în estul Mării Mediterane. Domnul Iisus Hristos S-a născut în cetatea **Betleem** din Iudeea, dar Și-a petrecut copilăria în localitatea **Nazaret** din provincia Galileea. De aceea, lui Iisus I se mai spunea *Galileeanul* sau *Nazarineanul*. Activitatea Mântuitorului s-a desfășurat îndeosebi în Galileea, unde se află locuri de mare însemnătate în creștinism, precum: Cana Galileii, Capernaum, Muntele Tabor, lacul Ghenizaret numit și Marea Tiberiadei.

Râul cel mai important din Țara Sfântă este **Iordanul**, apă în care a avut loc Botezul Domnului. Până la vărsarea lui în Marea Moartă, acesta desparte astăzi teritoriul statului Israel de statul Iordania, de la nord la sud, printr-o albie adâncă și lungă, cunoscută sub numele de Valea Iordanului.

La Nașterea Domnului, Țara Sfântă se afla sub dominația Imperiului Roman, care permitea ca evreii să aibă un rege autohton,

Relieful Țării Sfinte

Dictionar

- 📖 *iudaism* = religia poporului evreu; mozaism;
- 📖 *islam* = religia musulmanilor, întemeiată de Mahomed în sec. al VII-lea;
- 📖 *monoteist* = care crede într-un singur Dumnezeu;
- 📖 *sinedriu* = autoritatea supremă din Ierusalim, în perioada sec. I î.Hr. – sec. I d. Hr., cu putere judecătorească, politică și de interpretare a Legii.

supus lor. În acele vremuri, evreii de rând duceau o viață grea, muncind pentru asigurarea traiului zilnic și pentru plățirea taxelor către romani.

Ocupațiile de bază ale evreilor erau: cultivarea pământului și creșterea animalelor, la care se adăugau îndeletniciri ca: pescuitul, dulgheritul, olăritul, țesutul și comerțul. Casele oamenilor obișnuiți erau foarte simple, construite din lut sau din lemn și lipite cu ipsos. Acoperișurile erau plate și ușor înclinate, folosite pentru diverse activități și evenimente: uscatul inului și al smochinelor, odihnă, rugăciune etc.

Viața religioasă a evreilor se baza pe Legea lui Moise și avea drept centru al cultului Templul de la Ierusalim. Lăcașul de rugăciune al fiecărei comunități se numea sinagogă. La Templul din Ierusalim slujeau preoții, ajutați de leviți, iar mai marele preoților, arhiereul, era conducătorul sinedriului.

Sărbătoarea cea mai importantă era Paștile, în cinstea trecerii în mod minunat prin Marea Roșie și a eliberării din robia egipteană a poporului evreu. Sărbătoarea Cincizecimii comemora primirea Tablelor Legii pe muntele Sinai, iar cea a Corturilor amintea de perioada în care evreii au locuit în corturi, pe parcursul călătoriei spre Canaan. Cu aceste prilejuri, evreii obișnuiau să meargă la templul din Ierusalim, să se roage și să aducă jertfe. Sărbătoarea săptămânală a evreilor era Sabatul (ziua a șaptea), zi de repaus în cinstea lui Dumnezeu, Creatorul lumii.

Mântuitorul Hristos a respectat sărbătorile vechi evreiești, dintre care unele primesc o nouă semnificație în Noul Testament.

Rezumăm!

Prezintă aspecte referitoare la Țara Sfântă, conform schemei de mai jos, după exemplul dat.

Exemplu:

Aspecte geografice:

- împărțirea Țării Sfinte în cele trei provincii: Galileea, Samaria, Iudeea;
- localități: Betleem, Nazaret, Cana, Capernaum;
- ape: râul Iordan, Marea Tiberiadei, Marea Moartă.

Aspecte geografice:

- împărțire;
- localități;
- ape.

Aspecte istorice:

- condiții de trai sub stăpânirea romană.

Aspecte privind viața socială:

- ocupații;
- locuințe.

Aspecte privind viața religioasă:

- cult;
- sărbători.

Marea Moartă

Știați că ...

▪ Marea Moartă are cea mai sărată apă, iar oglinda apei sale se află la 427 de metri sub nivelul mării. Raportat la Oceanul Planetar, care este reperul convențional pentru altitudine, țărmul ce înconjoară Marea Moartă este uscatul cu altitudinea cea mai joasă de pe Glob.

▪ În vechime, Țara Sfântă a fost numită de către greci și romani *Palestina*, termen care derivă de la numele *filisteni*, popor din Canaan.

▪ Sărbătoarea Corturilor are loc toamna, după culesul recoltei. Ea este o sărbătoare a evreilor de recunoștință pentru roadele obținute în anul respectiv. Mulți evrei își construiesc corturi temporare în vederea acestei sărbătoriri.

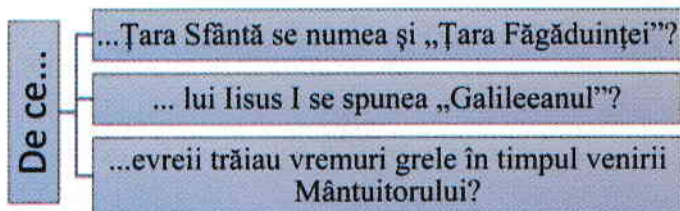
Harta Țării Sfinte

Activitate practică Plan de călătorie

- Împreună cu trei colegi, trasează pe o foaie A4, conturul hărții Țării Sfinte, pornind de la imaginea de mai sus.
- Indică pe hartă minimum cinci locuri sfinte pe care ai vrea să le vizitezi.
- Stabilește traseul de călătorie, unind punctele alese.
- Desemnează un purtător de cuvânt al echipei, pentru a prezenta planul de călătorie, motivând alegerea făcută.
- Poți dezvolta planul de călătorie realizat, prin alcătuirea unei prezentări PowerPoint.
- Afișează în clasă toate planurile de călătorie alcătuite de către echipe.

Exersăm!

1. Identifică pe harta alăturată apele importante ale Țării Sfinte.
2. Răspunde oral următoarelor întrebări:

3. Formulează întrebări al căror răspuns să fie, pe rând: *Betleem, Ierusalim, sinedriu, sinagogă, Galileea, arhiereu, Marea Mediterană, Iordan, monoteist, taxe, templu.*

4. Citește textul de mai jos, analizează imaginile, apoi răspunde la întrebări:

„Muntele Tabor este locul unde Domnul nostru Iisus Hristos S-a urcat împreună cu Petru, Iacov și Ioan, pentru a Se schimba la Față (Luca 9, 28-36; Matei 17,1-13; Marcu 9, 2-13). Sfântul Apostol Petru îl va numi Muntele cel Sfânt (2 Petru 1,18), pentru că aici a avut loc Schimbarea la Față a Domnului, arătarea dumnezeirii Lui.

Tot aici a avut loc întâlnirea reprezentanților Vechiului Testament (Moise și Ilie) cu cei ai Noului Testament (cei trei Apostoli prezenți). Pe vârful muntelui s-a ridicat o biserică ortodoxă, care poate fi vizitată de pelerini.”

<http://www.jerusalem.ro/obiective/galileea-muntele-tabor>

Schimbarea la Față

Muntele Tabor

- a. De ce Muntele Tabor este numit Muntele cel Sfânt?
- b. Pornind de la informațiile primite, argumentează importanța vizitării de către creștini a unui loc sfânt.

Sfânta Scriptură

„Și ne-a scos Domnul din Egipt, singur cu puterea Lui cea mare, cu mână tare și cu braț înalt, ... cu semne și minuni; Și ne-a adus în locul acesta și ne-a dat pământul acesta, țara în care curge lapte și miere.”

Deuteronom 26, 8-9

Sfânta Tradiție

„Hristos Cuvântul, Care ne-a luminat pe noi, este de dorit mai mult decât aurul și decât piatra prețioasă; este dulce, mai mult decât mierea și fagurele. Cum să nu fie așa, Cel Care a luminat ochii sufletului?”

Sfântul Clement Alexandrinul

- Ce episod biblic referitor la poporul evreu este rememorat în textul scripturistic?
- Stabilește împreună cu profesorul care sunt sensurile termenului „miere” în cele două citate.
- Ce alte semnificații a dobândit expresia „lapte și miere”?

Model biblic

Dreptul Simeon

Un mare înțelept al Țării Sfinte din perioada Vechiului Testament a fost Dreptul Simeon. Dumnezeu i-a făgăduit acestuia că va trăi până ce va vedea pe Mesia. În vremea Mântuitorului, Sfântul Simeon era foarte în vârstă și aștepta cu răbdare și plin de speranță împlinirea profețiilor mesianice. Bătrânul Simeon l-a primit cu bucurie în brațe pe Fiul lui Dumnezeu, la 40 de zile după Naștere, pe treptele templului din Ierusalim.

Viața Sfântului și Dreptului Simeon este un exemplu de nădejde izvorâtă din credința în împlinirea făgăduinței dumnezeiești.

- Prin ce însușiri se remarcă Sfântul și Dreptul Simeon?
- Ce soluție îți oferă exemplul Dreptului Simeon în momentele de așteptare?

Dreptul Simeon

Reținem!

- În Țara Sfântă a viețuit Mântuitorul Hristos, Fiul lui Dumnezeu.
- Locuri sfinte, precum Betleem, Ierusalim, Nazaret, Cana Galileii, Capernaum, Muntele Tabor păstrează urmele trecerii istorice a Domnului.
- În vremea Domnului Iisus, evreii se aflau sub stăpânire romană, ducând o viață grea.
- Centrul manifestărilor de cult ale evreilor era templul din Ierusalim, unde aceștia se duceau la marile sărbători (Paști, Cincizecime și Sărbătoarea corturilor).